

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 100

číslo: 20

17. května 2020

Cena: 8 Kč

Jak spisovatel prožívá epidemii

Každý má svůj vnitřní a vnější svět. Jen abstrakci lze vyjádřit myslitelně, ale nezobrazitelně. Věda zkoumá objekt, duchovno subjekt. Brodím se prázdným městem, zasaženým neviditelným nepřítelem koronavirem, ránem bez rosy, které mi není vhod, kreslím oblohu, na které málokomu záleží, stále stejný pohled zevnitř, co mne nakonec přinutí zastavit se, ale co s tím?

Chybí pokání. Myslím nyní na život, který mne přivedl až sem. Živé bytosti tvoří svěbytný celek, hledající identitu v proměně. Přebývajících potenciál toho, co ve věcech a dějích hledáme, ve srovnání s tím, co nacházíme bezprostředním poznáním, způsobuje, že si uvědomujeme vlastní protiklad k poznatelnému vesmíru. Hranice mezi živým a neživým je teď mnohem užší, než se nám donedávna zdálo. Covid-19 je neživý. Aby se mohl replikovat, k tomu potřebuje buňky lidského těla. V prostoru mezi touhou a strachem, realitou a iluzí a životem a smrtí se rozkládá alternativní, nehmotný svět.

Dostali jsme do vínků vědomě či jakousi řízenou náhodou, jedinečný dar života. Svět, ve kterém žijeme, je důmyslný, propojený systém, v němž se přenášejí vzruchy v podobě energií a zároveň všichni a všechno jsme součástí tohoto vesmírného celku, stejně jako celek je obsažen v nás. Jednota všeho se vším je až zarážející, vyvolává v člověku údiv. Stále se mi vrací na mysl otázka Immanuela Kanta: „Co mohu vědět? Co mám činit? V co mohu doufat?“, které lze shrnout do jediného: Co je člověk? Proč pozemský život vznikl a probíhá zrovna takto a ne jinak?

Četl jsem, že kdesi na vzdáleném ostrově Koro v souostroví Fidži se

Dokončení na str. 2

Moje cesta víry

V Českém zápase č. 14 jsme s lítostí psali o tom, že nás opustila autorka Pavla Váňová. Redakce si s touto neobyčejně milou a kultivovanou paní postupně vytvořila vztah daleko přesahující běžnou korespondenci a i na její popud jsme začali uveřejňovat vaše příběhy o různých cestách do společenství církve. Sestra Váňová dala čtenářům nahlédnout také do svého života a poslala – jejími slovy – „celkem obyčejný příběh“, který jakkoli měl pro ni osobně velký význam, „může být odražitěm pro ty, kteří mají za sebou daleko dramatičtější zážitky.“ Zároveň doporučila k otištění příspěvek, jenž jeho autorka Alexandra Hiermanová sepsala na její podnět. Tady je. Snad se vám bude poněkud netradiční zpráva o cestách k Bohu paní Saši líbit. Díky za něj:

Pocházím z ateistické rodiny. O Bohu jsem doma neslyšela a ani mne nenapadlo, že by to mohlo být „téma pro mne“. Letný pohled na hlouček u kostela mi občas připomněl, že jsou lidi, kteří věří, že On všechno vidí, a bylo mi záhadou, jak to asi dělá.

Moje dětství bylo komplikované a nemohl za to jen můj nevlastní otec. Dokonce jsem po nezdařených pokusech opustit tento svět skončila v psychiatrické léčebně. A protože nejsou náhody, setkala jsem se tam s psychiatrem, který byl údajně mým biologickým otcem. To mi na smrtelné posteli později potvrdil otcím, který mne vychoval, a mně začaly docházet souvislosti neutěšeného domácího prostředí, v němž se ten doktor občas vyskytl jako rodinný přítel. V léčebně si se mnou promluvil a pomohl mi z ní odejít. Před odchodem mi řekl: Netrap se tím, co bylo, a žij.

Vzala jsem to radikálně a odjela za hranice. Podle zavedených pořádků jsem se fakt spíš potloukala, žila jsem poněkud světácky až destruktivně. Na spořádaný život jsem žádnou příručku nedostala. Procestovala jsem tak kus Evropy, žila v Ně-

mecku a nějaký čas i v Řecku. Pán Bůh se už na to asi nemohl dívat, a tak si mne „povolal na kobereček“ v 25 letech. Prožila jsem klinickou smrt a podruhé se narodila. Tímto okamžikem pro mne začal existovat svět, o kterém jsem jen tušila hluboko uvnitř své duše. Svět s Božím řádem, s platnými pravidly a zákonitostmi. Svět plný barev, lásky, dimenzí. Svět, který objevuji každým dnem při své cestě „domů“, kde cítím, vnímám, a rozumové pochopení bývá často vedlejší. S tím prožitkem se z ateisty ze dne na den stal věřící člověk. Začala jsem bádát, co jsem vlastně zažila – tím, že se duše

Pokračování na str. 3

Fotografie: Václav Kovalčík

Zamyšlení v době domácí izolace

V nedávné době, kdy jsme byli uzavřeni ve svých obydlích, byl jsem velmi vděčný našemu biskupovi a bratru Klenovskému za přednesení biblických textů a kázání přes internet. Je pravdou, že to nenahradí účast na nedělní bohoslužbě, ale na druhé straně jsem zjistil, že daleko soustředěněji poslouchám text i kázání, často si i některé části přehraji znovu a mám čas více nad nimi přemýšlet. Nejsem typ zbožného křesťana, který se denně modlí, prožívá rituál pobožnosti, ale čím jsem starší, tím více vnímám biblické texty a jejich přímé souvislosti s reálným životem, který jde kolem mě. Můj biskup mě často, možná ze žertu, nazývá hereetikem, a já bych chtěl dostat v této stati jeho pojmenování a nastolit trochu kontroverzní pohled na to, jak vnímám biblické texty v souvislosti s realitou dnešní, ale i nedávnou historií.

Před pár dny jsem se díval na první díl seriálu o Emanuelu Moravcovi. Toto jméno mi bylo známé už od raného mládí, hlavně v době protektorátu, kdy jsem chodil do prvé až třetí třídy obecné školy. Ve škole jsme museli poslouchat přenos rozhlasového projevu ministra školství, kterým v tu dobu Moravec byl, zatímco u nás doma bylo toto jméno spojeno s pojmem zrádce národa. Tak se mi již od mládí pod slovem zrádce vždy vybavil právě Emanuel Moravec, ale zároveň i Jidáš, jak jsem to přijal na hodinách náboženství od našeho faráře Valíka. Když jsem se díval na tuto část seriálu, zjistil jsem podobnosti osudu těchto dvou postav. Nejsem theolog, proto při jejich porovnání vycházím jen čistě z obecných příznaků lidského chování v extrémních podmínkách. Viděl jsem i známý muzikál Jesus Christ Superstar, kde byl Jidáš prezentovaný jako ten, co čekal od Ježíše Nazaretské-

ho, že pozvedne boj proti římské okupaci v Judeji.

I Moravec, bývalý legionář, obdivovatel Masaryka, v tomto seriálu volá po boji, zatímco političtí vůdcové váhají a přijímají mnichovský diktát. Jsou činy a postoje u obou těchto postav porovnatelné a dokonce omluvitelné?

Na internetu kolovalo svého času úryvek ze synoptického evangelia Jidáše – nevím, zda to skutečně byl autentický artefakt anebo nějaké falsum, ale zde se zastávají Jidáše: onou zradou prý chtěl, aby Ježíš ukázal svou božskou moc a tím odstartoval boj za svobodu Judeje. Moravec, odvrhnutý armádou a politickou špičkou té doby, přijal novou úlohu, možná i upřímně se s ní ztotožnil tak, že spojením s Říší národ může dál žít.

Chtěl bych položit hypotetickou otázku: je zrada obou těchto postav podobná a je omluvitelná v nejširší okolnostmi? Do jaké míry jsou

naše chování, ale i hříchy či zrady vyvolány jen námi samými anebo vlivem okolností doby a vnějšího tlaku?

V případě obou je možné jejich chování odůvodnit i faktem osobního prospěchu – biblickými třiceti stříbrnými a podstatným zlepšením osobní situace Moravce. Je tento fakt více dominující oproti zklamání, které od svých vůdců – Ježíše v případě Jidáše a Beneše v případě Moravce zakoušeli? Oba skončili sebevraždou, zdá se mi, že spíše Jidáš více litoval svého činu, když se peníze snažil vrátit radě, než Moravec, jenž do poslední chvíle stál na straně okupantů a svou smrt zvolil, až když neviděl další východisko. Na druhé straně, jak Bible, tak historie nám dává příklad úplně opačných chování. Je to Pavel z Tarsu, co nejdříve pronásleduje křesťany, aby se poté stal jedním z nejhorlivějších šířitelů nového náboženství.

Pokračování na str. 2

Psali jsme před sto lety

Z Pardubicka. Od počátku sleduji Vaše hnutí; na Velikonoce odjel jsem z Prahy do Pardubic a tak zase po dlouhé době jsem přišel na Boží Hod do římsko-katolického chrámu sv. Jana Křtitele v Pardubicích; zde nejen že se všude ozývá jen latina, ale i vločka při zpívané mši se zpívá latinsky; nevěděl jsem si to jak vyložit, zda to má být provokace proti všemu českému, nebo snad i zpívání česky je „smrtelný hřích a znesvěcení chrámu“? - Nechci rozbrojů, chtěl bych jen nápravy, povznésti uvědomění a lásku k našemu jazyku českému a k náboženství. Proto prosím, můžete-li, uveřejněte! - Týž den - o Boží Hod - k polednímu, přijel jsem do blízké obce Lány na Důlku u Pardubic. Tam jsem s radostí zvěděl, že koná se tam první česká mše; šel jsem se tedy podívat - ale marně snažil jsem se dostat se do chrámu - na hřbitově i před kostelem tlačili se lidé, kterých kostel nepojal. A rozmluvou s našimi venkovany jsem zjistil, že jsou všichni pro českou bohoslužbu. - Věřím, že náš lid si uvědomí, co vlastně ztrácí, nezna- je krásy české bohoslužby a že brzy dosáhneme toho krásného ideálu, že po celé vlasti naší čeština se bude ozývat i oltářů. - Pokládám jen za svou povinnost na tyto věci p. t. redakci upozornit. A.J.

Český zápas 23. 4. 1920, s. 4

Jak spisovatel prožívá ...

Pokračování ze str. 1

nachází vesnice Nathamaki, jejíž domorodí obyvatelé prosluli obyčejem „turtle calling“. Při tomto rituálu stojí muži na břehu moře a spustí lkavý chorál. Hned poté se z hlubin vynořují obrovité želvy a na tento sborový zpěv připlouvají ke břehu.

Dosud žádný zoolog tento jev věrohodně nevysvětlil.

V bestselleru Betty J. Eadieové *V náručí světla* (*Embraced by the Light*), zabývající se stavy blízkými smrti, je uveden případ pětileté holčičky s těžkým zánětem mozku, která se ocitla ve stadiu klinické smrti, ale byla na poslední chvíli resuscitována. Zachráněná nakreslila, co prožívala při odchodu na onen svět. Vznesla se ke stropu, odkud se dívala na své tělo na lůžku, u její hlavy stál ošetřující lékař, u nohou neznámá žena s divným kloboukem na hlavě. Klobouk byl součástí uniformy vedoucí ošetřovatelky, což klinicky mrtvá pacientka prokazatelně nemohla vědět, protože jí předtím nikdy neviděla...

Lidský vztah k neznámému a nepoznanému je asi individuálně odlišný a souvisí s naším založením, úrovní poznání, ale i přístupem k vnímání reality života.

Lidský život není autonomní a existence života není dána pohledem ze žabí louže. Této otázce se dotkl příkladně už Jan Neruda v *Písních kosmických*. Pojmeme „prázdná, naplněná vším“ bychom mohli dnes definovat obraz kvantového vakua, kde podle teorie kvantově-mechanické fluktuační neustále vznikají a zanikají jednotlivé páry částic. Vakuum proto není prázdné, jen zdánlivě nesmyslně tam „nic není“. Možná je naše vědomí jednoduše další dimenzí v prostoru, kterou dosud neumíme správně pochopit, protože evoluce vědomí existuje teprve čtvrt milionu let. Člověk je ale jediným organismem, který dokáže své vědomí osvobodit a využívat je.

Dobu, ve které žijeme, analyzují ve svých knihách. Nepíší tuctové příběhy. Jde mi o to, přimět čtenáře k zamyšlení, tak, aby sám hledal svoji cestu v tekuté době a hranatém světě. Je „život jako život“?

Chceme-li být lepšími lidmi, nevede cesta zpět, každý kdo se narodí, měl by mít právo žít. Ale jak? Tohle řeší moje knihy: esejistické (*Známe sami sebe*, *O člověku jinak*), esejisticko-medicínské (*Třetí medicína*), z oblasti literatury faktu (*Stopy v srdci*, věnované jihočeské krajině), v žánru filosofické poezie (*Žízeň v srdci spící*, *Hamlet v tekuté době*, *Hranatý svět*, *Srdce v mrakodrapu*), či prózy (povídky *Zvláštní způsoby štěstí*).

Poznání, stejně jako světlo i čas, má svá zrcadlení, a proto, má-li se uzdravit nemocná civilizace, je důležité, abychom zkoumali stejně jako vnější svět i náš vnitřní svět, dokázali analyzovat ve svém nitru zrcadlový vzhled našeho „já“ na sebe sama. I v mozku máme jev zrcadlení. Jeho nositelem jsou zrcadlové buňky. Umožňují, aby se v jistém slova smyslu člověk mohl stát sobě lékařem i psychoanalytikem svého nitra. Život je plynutí, nostalgie krásných chvil, snaha zachytit je v lidské paměti, za zavřenými víčky, veršem, obrazem, melodií. Obrazy, často příčinné i nahodilé, vyvolávají emoce. Uchovat tu ryzost prchavého okamžiku krásy a předat ho dál, to je umění. Často si to člověk naplno uvědomí, když přijde do míst se silným geniem loci. Role kulturních památek a krás přírody, výtvarného umění, hudby a poezie je v lidských emocích, i paměti. **Bohumil Židichynec**

Z kazatelského plánu

5. neděle po Velikonocích

S plesáním to oznamujte, všude rozlašujte, roznešete to až do končin země: Hospodin vykoupil svůj lid. Aleluja! *(Izajáš 48,20)*

První čtení z Písma: Skutky 17,22-31

Tužby velikonoční (III)

2. Aby v našich srdcích živo víru v Krista a naději na věčné dědictví v nebesích utvrzoval, modleme se k Hospodinu.

3. Aby v našich duších svůj chrám si vybudoval a nás na své královské kněžstvo posvěcoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem

Nebeský Otče, všem, kdo tě milují, jsi připravil dobré věci nad každé pomýšlení. Vlij do našich srdcí lásku, abychom tě ve všem a nade vše milovali, a tak získali tvá zaslíbení, která přesahují všechny naše tužby! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 3,13-22

Evangelium: Jan 14,15-21

Verše k obětování: Žalm 66,8-9.20

Verše k požeňání: Jan 14,18.20

Modlitba k požeňání

Nebeský Otče, děkujeme ti, že nám ve večeři Páně dáváš okoušet dary z nebeské hostiny. Dej, abychom stále toužili po duchovním pokrmu a nápoji. Syť nás chlebem života a obcerstvuj nás z kalicha spásy! Prosimе o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 66, 117, 194, 198, 201, 288

Zamyšlení v době ...

Pokračování ze str. 1

Je to Tomáš Becket, který, když byl svým králem ustanovený do funkce arcibiskupa, začne brát svoji funkci vážně a postaví se králi.

V nedávné historii Slovenska je to případ bývalého prezidenta Kováče, který nejdříve podporoval tak rozpornou politickou postavu, jako byl Mečiar, aby i on vykonal „svoji cestu do Damašku“ a veřejně se postavil proti celému tomu politickému proudu. Sice neskončil smrtí jako Pavel a Tomáš Becket, ale osobní šikana, únos syna a podobně, byly daní za jeho odvahu a osobní obrat v postoji.

Často odsuzujeme chování různých biblických postav i historických a politických osobností; ale pro mě je tu závažná otázka: Jak bych se já osobně choval v jejich situaci?

Kdybych byl Žid v období působení Ježíše Nazaretského, poznal bych v něm Mesiáše? Myslím, že kdybych byl jeho učedníkem, zachoval bych se v prvé chvíli po jeho odsouzení jako Petr, ale nejsem si jistý, že bych jako Petr s odvahou přijal jeho úděl. Je pravdou, že i já jsem byl postaven před dilema zrady za cenu zlepšení svého osudu. V 50. letech jako syn jednoho z vedoucích pracovníků fy Baťa jsem nesměl studovat, nastoupil jsem jako učeň a neměl jsem vyhlídky na možnosti dalšího studia. Zavolal si mě jeden vedoucí vychovatel a řekl, že když se veřejně vyjádřím proti svým rodičům coby příslušníkům buržoasie, bude mi umožněno dále studovat. Já jsem na to nepřistoupil, a tak jsem ještě další rok studovat nesměl. Nakonec se mi podařilo dostat na

průmyslovku, ale pak znovu mi nebylo umožněno jít studovat na vysokou školu. Odešel jsem pracovat na Slovensko a tam se mi podařilo dostudovat. Nemyslím, že ono odmítnutí byla moje zásluha, ale byla to rodinná výchova, vztah k rodičům. Na druhé straně mě však zkušenost 50. let vedla, abych co nejnenápadněji v systému přežíval. Proto nevím, či i já, stejně jako mnoho jiných, jsem se ve zmenšené míře nechoval jako Moravec, když jsem se v tom bývalém systému snažil přežít, jak se dalo. V Bibli je též podobnosti o zakořpaných hřivnách. Nevím, zda se to nevztahuje i na mě. Víím, že jsem nebyl žádný Einstein, ale svoje kapacity jako výzkumníka jsem jen v malé míře mohl v tom bývalém systému využít. V roce 1970 se mi podařilo dostat na konferenci do západního Německa a tam mi bylo zástupcem jedné švýcarské firmy nabídnuto místo, kde se jednalo o přesně ten výzkum, co byl i předmětem mé disertační práce. V tu dobu už bylo nemožné, aby se mnou moje rodina emigrovala a přitížil bych i svým příbuzným, tak jsem tu nabídku nepřijal. Po roce 1989 se mi otevřel svět, měl jsem možnost působit ve špičkových výzkumných ústavech v USA, ale můj věk už pokročil a poznal jsem, jak jsem své kapacity promarnil tím, že jsem neemigroval. Nabízí se otázka, co bylo správné? Zakopal jsem svoji hřivnu, abych si nenarušil svůj společný život s nejbližšími? Bylo moje přežívání v minulém systému zbabělost či ohled na druhé – rodinu, děti, přátele apod.? Když tak znovu uvažuju nad bibli-

kými texty, mám i svoji, podle mého biskupa jistě heretickou interpretaci vyhnání z ráje. Já si myslím, že tento text nám ukazuje, že nám bylo dáno poznání a možnost se rozhodnout. Jenom naše nedokonalost způsobuje, že naše rozhodnutí, co pokládáme za správné, se často nakonec ukáže jako zlé. Ale křesťanství dává víru ve spásu a odpuštění, když poznáme své omyly. Je však opravdu možné vždy správně zhodnotit své omyly a selhání? Není v našich povahách i snaha se ze všeho vyvinout? Nejsem si jistý s odpověďmi na tyto otázky, a proto bych se chtěl i v budoucnosti vyhnout kategorickým soudům nad druhými a spíše se stále více zamýšlet sám nad sebou.

Jiří Balajka

Ptám se

Jiří Cenek

Ptám se oliv v Getsemanech jak dlouho drží tu již stráž jejich kmeny zohýbané „Po staletí. Proč se ptáš?“ Bloudím časem, hledám místo kde je nejbližší Otec náš

Kde tváře pot se mísil s krví, kde Mistr bděl když druzí spali tam svědkem stát se proroků pochodně když planou zdáli a z ran nenávisti kladiv smrt spřádá své madrigaly

Zas zlovolný pokřik davu pro polibek zrady nádech bič, co měl být zapomenut, s otiskem na víry zádech Kdo zvedne kříž na rameni, ptám se oliv v Getsemanech

Nad Písmem

Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání

J 14,15-21

Láska se dá vyjadřovat různými způsoby. Vzletnými slovy, básněmi či písněmi. Nebo minimem slov, ale zato skutky, které jdou z hloubky duše. Každý člověk vyjadřuje svou lásku tomu druhému jinak, každý člověk je jinak vnímavý k chování toho druhého. Co se líbí jednomu, druhý třeba nedokáže vůbec pochopit. Proto v záležitostech lásky mezi lidmi bývá hodně nedorozumění. A jak se dívá na projevy lásky sám Bůh? Řekl nám to v Ježíši Kristu: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání.“ I Bohu můžeme vyjadřovat lásku slovy, a děláme to tak a dělali to i naši předkové. Například skladatelé duchovní hudby nebo křesťanští básníci. Ti, kteří žili tisíce let před námi, zapsali svá vyznání Bohu do žalmů. Všechno to jsou krásná slova a nepochybně, že je mysleli jejich autoři velice upřímně. Ale jsou to jenom slova. Jejich pravost se nakonec projeví ve skutcích těch, kdo je vyslovili nebo napsali.

Stejně tak, jako se pravost našeho vyznání Bohu projeví v našem životě. Milujeme-li ho, budeme zachovávat jeho přikázání. Jak lehké je to

řící, jak někdy těžké je to uskutečnit. A Ježíš věděl, jak těžké to bude pro učedníky (i pro následovníky) dodržovat jeho přikázání, až on tady nebude. A tak jim i nám slíbil, že na to nebudeme sami, že nám pošle Přímluvce (v jiných překladech Utěšitele), že s námi bude někdo, na koho se budeme moci obrátit s prosbou o pomoc. I když Ježíš milujeme, je nám někdy zatěžko zachovávat jeho přikázání. Každý to poznal na vlastní kůži. Nedokážeme vlastními silami plnit Boží vůli, nedokážeme být dokonalí, jako je náš Otec v nebesích. Ale víme, že na to nejsme sami, dostali jsme Pomocníka, Utěšitele. Je to Duch pravdy, jak říká Ježíš, a pokud tohoto Duchu přijmeme do svého srdce, poznáme pravdu. Poznáme své nedostatky, ale

poznáme i dary, kterými nás Bůh obdaril. Poznáme, jaká je naše úloha na světě, poznáme, jak nejlépe Bohu sloužit. A uvidíme i své chyby a omyly a budeme vědět, jak je napravit.

Bůh nám svou lásku projevil tím, že poslal svého jediného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Syn vyjádřil svou lásku k nám tím, že za nás položil život. Byly a jsou to skutky nesmírné lásky a my bychom na ně měli také odpovědět láskou. Nemusíme konat takové obrovské věci, stačí, když budeme zachovávat Boží přikázání. Stačí, když se na cestě života budeme snažit plnit Boží vůli. Stačí, když přijmeme toho Duchu pravdy, kterého nám Pán Ježíš posílá.

Petra Šenková

Bože, prokázal si nám svou velikou lásku. Nedokážeme ti za to být dostatečně vděční. Ty ale nechceš naši vděčnost. Chceš, abychom tu lásku přijali a rozdávali dál mezi tvé děti. Prosimе tě, posilej nám svého Duchu, abychom to s jeho pomocí dokázali. Amen

Moje cesta víry

Pokračování ze str. 1
přichyštěná na odchod z těla setkala s Bohem.

Začala jsem toužit po tom, abych opravdově vnímala Boha v sobě, a tak jsem přemýšlela, u jaké církve bych se nechala pokřtít.

Mezitím jsem zjistila, že jsem dostala neskutečné Boží dary, a učila se s nimi zacházet. Objevila jsem vnímavost na problémy lidského těla a schopnost ulevit lidem citlivou masáží. Stala se ze mne masérka. Ale také jsem třeba schopna vyhledávat vodní zdroje, zabývám se kineziologií a dalšími technikami, dodnes stále něco studuji. Po objevení těch netušených schopností jsem začala pomáhat tam, kam mne Bůh poslal, a těm, které mi poslal.

Ve 32 letech se mi stalo něco moc zvláštního. Zjevil se mi Kristus, bylo to neskutečné a slovy se to popsat nedá, skoro jako hologram. Byl se mnou tři hodiny a pak zmizel. Docela to se mnou zamávalo a moje hledání církve dostalo rychlejší spád. Mezi tím vším jsem se vdala a porodila dvě krásné děti.

Ale snaha o nalezení církve přinesla i otřesy. Nejen pro církev katolickou, ani pro evangeliky jsem nebyla vhodným adeptem. Dost mne to vzalo, když mi katolíci řekli, že jsem ďáblovu dítě a že se musím kát a všeho zanechat. Stáhla jsem se do ústraní a hledání církve a pokřtění šlo do pozadí. Avšak Kristus se mi opět zjevil. Bylo to

před třemi lety, jasně vedl mé kroky a vede je dodnes. Byla to má spása a obroda duše. Ta zakoušela úžasné božské záchvěvy milosti a lásky. Myslím si, že právě skrze modlitby jsem byla nasměrována tak, jako by informace samy přišly, a nakonec mne souvislosti dovedly až k Církvi československé husitské. Bylo to jako být doma – tam nahoře. Otevřené a laskavé přijetí paní farářky Světluše Košíčkové z Brna-Tuřan, po tolika chladných nezdarech, to bylo něco, co nemělo období. Zahnutí láskou – jako když se malé dítě vrátí domů.

Na Štědrý den v r. 2017 v 10 hodin jsem přijala svátost křtu. Je to důležitý mezník. Kristus mne provází a vede neustále. Vnímám potřebu více být s Bohem a nechat se jím vést. Čím více se odevzdávám, tím více zázraků se děje v mém životě a v životě lidí, které potkám.

Pomáhám umírajícím, lidem v kómatu... Skrze Krista lidem i sobě navracím víru a celistvost. Snažím se o naše vzájemné propojení s Bohem a o chválu života na této krásné planetě.

Netuším, jaký je záměr Boha, jen vnímám vedení, kterému se občas bráním. Avšak spojení s Bohem skrze Krista je čím dál silnější, mé staré strachy pomalu mizí a já se stávám čím dál tím více jeho služebním.

Cítím vděčnost i odpovědnost a podle svého tempa a nastavení přijímám s pokorou vše, čeho se mi dostává. Bůh nám všem žehnej.

Alexandra Hiermanová

Služba Bohu a vlasti

Vážené sestry a vážení bratři v Kristu. Chtěl bych vás povzbudit v těchto nelehkých časech jako duchovní CČSH a zároveň požeňnat náročnou službu vojáků Armády ČR. Vojáci nejen, že nasazují životy v různých zahraničních misích, ale brání nás a pomáhají i doma v naší vlasti. V těchto dnech naši vojáci posilují policii ČR při ochraně státní hranice České republiky, aby se bránilo šíření viru COVID-19, dále je po republice nasazeno několik mobilních odběrných míst, vojenští lékaři a zdravotníci jsou v neustálé pohotovosti. Jako kaplan 13. dělostřeleckého pluku v Jincích bych vás rád informoval i o činnosti vojenských kaplanů – duchovních, sloužících především Ježíši Kristu, Bohu. V této své službě nastoupili do další služby, a to služby vlasti jako vojáci AČR. Tím pádem jsou lidskou a duchovní oporou vojáků, jejichž radosti a strasti jsou radostmi a strastmi vojenského kaplana. Kde jsou naši vojáci, tam jsou i vojenští kaplani. Jsou přítomni ve vojenských nemocnicích, ve vojenských útvech, na zahraničních misích a v tomto případě jezdí také podporovat vojáky střežící naše hranice.

13. dělostřeleckému pluku byl svěřen západní úsek hranic a nasazuje jeden mobilní odběrový tým, který operuje ve Středočeském kraji. Z vlastní zkušenosti mohu říci, že vojáci, kteří v koordinaci s policií ČR kontrolují hraniční přechody, si vedou statečně. Mají zdravé sebevědomí i pokoru. Můžeme na ně být hrdí. Na některých frekventovaných přechodech kontrolují během dne

desítky osob a musí striktně dodržovat přísná hygienická pravidla. Než jsou nasazeni na hranice, musejí projít několikadenní karanténou mimo domov a potom jet rovnou do služby, která trvá více než týden. Po návratu, někteří z prevence, aby minimalizovali případný přenos viru na příbuzné, jiní z povinnosti, jdou do domácích karantén mimo styk s rodinou. Ti, kteří nemají malé děti či nebydlí se staršími členy rodiny a nemají žádné příznaky nemoci, se vrací ze služby rovnou domů. A tak jsou vojáci na delší čas, může to být až měsíc, odloučení od rodin. To je taková strast vojáka, že je často daleko a dlouho od domova, od rodiny.

Sestry a bratři, modleme se za naše vojáky a jejich rodiny, ať jim slouží zdraví a ať v lásce vydrží čas osobního odloučení. Povzbuzuji vás všechny biblickým veršem (Jeremjáš 8,4): „Což ti, kteří padli, už nemohou povstat? Kdo se odvrátil, nemůže se vrátit?“ Necht’ Pán Bůh žehná vaši službu. Amen.

kpt. Mgr. Zdeněk Havránek
kaplan 13. dělostřeleckého pluku

Vzpomínka na dětství s církví

Vážení přátelé, v Českém zápase č. 5 ze 2. února mě zaujal článek na titulní straně s názvem Stalo se... od Aleny Naimanové, která se ohlíží zpět za životem v naší církvi, která letos slaví 100. jubileum. I já mám velmi hezké vzpomínky na dětství v naší církvi, o něž bych se chtěla s vámi podělit a vzdát tak i hold našemu úžasnému bratru faráři Jaroslavu Klepovi, který sloužil v Novém Boru.

Naše pětičlenná rodina se do Boru přistěhovala o prázdninách roku 1952 a protože tatínek byl členem Církve československé, přihlásil nás děti také. Maminka byla Slovenka – katolička. Všichni jsme byli pokřtěni, já v roce 1944 katechetou Janem Černým z Turnova, protože jsem se narodila v Hradišti n. Jizerou.

Tatínek sice nebyl pravidelným návštěvníkem bohoslužeb, ale na faru zašel a nás děti přihlásil do nedělní školy, která byla od 10 hodin po skončení bohoslužby pro dospělé. Maminka nás pěkně nedělně vystrojila a sama pak měla klid k vaření nedělního oběda. Nikdo nás nenutil, my děti tam chodily rády. Bylo nás dost, většinou dva až tři sourozenci z rodiny. Bratr farář nám udělal krátkou bohoslužbu a pak jsme si hrály. Byl neskutečně obětavý a laskavý, už ani nevím, co si vše pro nás vymýšlel, ale pamatuji si pouštění filmu o kocourovi v botách a hlavně – čtení nesmrtelných Broučků od J. Karafiáta. Ale kdyby jen četl! On jednotlivé broučky namaloval barevně, asi vodovkami, nějak je podlepil flanelem, zhotovil nástěnku

z flanelu a tam ty broučky při čtení dával! Nebyly žádné magnetky. Dodnes ho vidím, jak stojí, v jedné ruce drží otevřenou knihu, nezbytné brýle na očích a přitom přednesu nás pozoroval. To jeho ...óóó ..., které se tam často vyskytovalo, slyším dodnes. Scházivali jsme se většinou na faře, někdy i v původním evangelickém kostele.

Pamatuji si biřmování, které se tam odehrávalo, nebo půlnoční – od 10 hodin, abychom mohly my děti. Pan farář nás také vedl ke zpívání. Když jsme byly větší, několik z nás nacvičilo jednodušší úryvky z Rybovy mše, které jsme pak zpívaly nahoře na kúru s varhanami a dospělými zpěváky. Nezapomenutelné!

Na moje biřmování, které proběhlo 31. května 1956 v kostele, mám dosud konkrétní vzpomínku: Nový zákon s věnováním pro trvalou připomínku s podpisem našeho bratra faráře Klepla a tehdejšího biskupa Bohumila Skalického. Nechybí kulaté razítko Farního úřadu církve československé v Novém Boru.

Opravdu velmi se nám farář věnoval; když bylo hezky, byli jsme u nich venku na zahradě a nezapomenutelné byly i tradiční autobusové výlety. Vzpomínám např. na výlet do rodiště Karla Farského. Ale!!! Co bylo pro nás děti taky ohromné – vánoční hostina na faře! Sestra farářová napekla na „hostinu“ a přišli i ti, kteří tak pilně nechodili během roku!

Jak jsem se stal z pendlera číslem

Tři neděle jsem bez jakýchkoliv problémů přejížděl hranice mezi Českou a Slovenskou republikou. A jak se stává a říká: „Všeho do času.“

Minulou středu jsem vyrazil opětovně na Slovensko a již při přechodu českých hranic bylo chování kontrolujících policistů dost bezradné. Při cestě zpět jsem pochopil. Ze 14. dubna na 15. duben v noci došlo ke změně pokynů pro přechod pendlerů a ejhle, díky změně, která nebyla řádně publikována, jsem při příjezdu večer na české hranice slyšel z úst policisty: „Tímto vám ukládám čtrnáctidenní karanténu. Vraťte se domů, nahlašte se na krajskou hygienu a neopouštějte svůj dům.“

Ráno jsem se dovolal na krajskou hygienu v Brně, kde mi bylo sděleno, že mě do karantény nezapíšou, že si to mám vyřídit se slovenským velvyslanectvím. Sedl jsem k počítači a vyplnil formulář s žádostí o řešení problémů. Vyměnil jsem si tři mailové dopisy s konzulkou Slovenské republiky paní Zuzanou Warderovou a k mému úžasnému překvapení mi do dvou hodin přišla z Ministerstva zahraničí Slovenské republiky nóta, která mi umožnila, že mohu nadále cestovat na Slovensko bez toho, že bych musel do karantény. Stal jsem se vlastně číslem v řadě No: 046823/CZVV-50.

Jan Hradil

Ranná modlitba...

Moja prvá farnosť bola na východnom Slovensku v Košiciach Šaci. Jedného dňa večer o 21.45 som dostal telefonát z poslednej telefónnej búdky „na svete“, ktorá bola v nemocnici. Volala neznáma pani, nepredstavila sa, ale mi povedala, že ráno ide na interrupčný zákrok. Nevie, možno chceta rozhranie a možno požeňnanie. Vedel som, že to bude asi dlhší rozhovor a tak som ju požiadal, aby mi nadiktovala číslo búdky - telefónnej, aby jej nedošli mince. Rozhovor pokračoval a rozprávali sme asi tak do 02.30. Vedel som, že nemôžem byť inkvizitor, a tak sme sa rozprávali o všetkom možnom. V tú noc som nemohol zaspať, rozmýšľal som, či som jej to vysvetlil, či som jej neublížil, či to pochopila, vôbec som netušil, ako sa v skutočnosti rozhodne. Nič mi nezostávalo - odovzdal som to Hospodinovi. Prešiel nejaký čas, asi som na to zabudol. Raz ráno, ešte som sa nepomodlil, odomykám farské dvere, nič tam je. Na kľučke visela igelitová taška. V nej bola fľaška, bonboniéra a káva. Pomyslel som si, že ten deň „začína dobre“. Až potom som našiel obálku a pochopil som po prečítaní, že obsah tašky nemá žiadnu hodnotu, ale to, čo tam bolo napísané: „Ďakujem, mám krásneho syna“, to bola najúžasnejšia ranná modlitba, ktorú mi naserviroval náš Pán.

Rastislav Mišura, duchovní v Martině

ve výlety. Vzpomínám např. na výlet do rodiště Karla Farského. Ale!!! Co bylo pro nás děti taky ohromné – vánoční hostina na faře!

Sestra farářová napekla na „hostinu“ a přišli i ti, kteří tak pilně nechodili během roku!

Bratr farář měl velkou přirozenou autoritu a když jsme se jako „hol-ky“ někdy při bohoslužbě chichotaly (měly jsme tam smiška Járu Kameníkovou), tak se na nás uměl

podívat přísně nad brýlemi a hned bylo ticho.

To jsou tedy moje vzpomínky, které ani čas neodváln...

Mám od bratra faráře vzpomínku v památku, kterou mi napsal o Vánocích 1954, ale je to delší, nemohu to celé psát. Jsou to slova Pána Ježíše na kříži, jak se modlí: „Otcě, odpusť jim, vždyť oni nevědí co činí“, čímž nabádají k odpuštění oba – Pán Ježíš i bratr farář.

Když pak zemřela maminka, bylo pro nás velkou posilou, když se zúčastnil pohřbu a pak i posezení u nás doma.

Tatínek byl muzikant, tak příležitostně hrával na housle a později se zapojil i do rady starších. I on měl s bratrem farářem hezký vztah. Tak to je v kostce vše, nač si vzpomínám v souvislosti s církví, nyní již husitskou.

Marcela Mecová

Příští válka

Odpověď k anketě Daily News

Když mně byla položena otázka, je-li v budoucnu možná válka, byla má první reakce, že pokud to záleží na mně, je válka naprosto vyloučena. Potom jsem si uvědomil, že to bohužel na mně vůbec nezáleží. Myslím, že zdrcující většina všech lidí na světě je, pokud jde o tuto otázku, ve zcela stejné situaci. Zdá se, že ta zdrcující většina lidí nemá na řečenou možnost vlivu.

Položil jsem tu otázku jiným; ptal jsem se vojáky, je-li válka možná. „Není,“ řekli opatrně, „ale musíme být na ni připraveni.“ Ptal jsem se básníka, který býval aktivním antimilitaristou a za velké války obyčejným vojákem na frontě. Zarmoutil se tou vyhládkou a řekl: „Válka by už neměla být, ale vojáci být mají.“

Ptal jsem se veteránů našeho sibiřského tažení, kteří dělali válku dobrovolně. „Válka je nesmysl a zvířectví,“ minili, „ale války budou.“

Konečně měl jsem příležitost zeptat se prezidenta Masaryka. „Divím se,“ pravil, „že lidé pořád malují čerta na zed. Jakápak válka! To už by mělo být překonané stanovisko. Dnes už lidé nemají na válku peněz ani chuti. Ty sporné otázky, které dřív vedly k válkám, ty se dnes dají vyřídit po dobrém u zeleného stolu. Bylo by lépe nemluvit o válce a raději řešit ty konkrétní otázky. Myslím, že by stačil jediný prostředek, aby se předešlo válkám: rozumná politika.“

Věřím, že tato odpověď je nejlepší, protože dává nejvíc naděje.

Avšak nesporný fakt, že nikdo rozumný si války nepřeje, ještě nevyřizuje otázku, je-li válka možná. Je tomu deset let, co jsme uzavřeli zkušenost s největší válkou, jaká kdy byla; ta zkušenost byla dosti hrozná, aby dala výstrahu lidstvu pro celá staletí, a přece za těch deset let jsme viděli dobrý tučet nových zápletek a slibných zárodků války v různých končinách světa. Ani tak těžká a rozsáhlá zkušenost neudělala konec válkám. Zdá se, že ty milióny mrtvých padly poněkud nadarmo. Za války jsme udělali také jiné zkušenosti, aspoň my u nás: například, že je možno vést válku proti vůli a proti svědomí celých národů do války vedených; že válka je možná, i když je to válka všemi zatracovaná. Viděli jsme, že je možno vést válku i za nejzoufalejší hospodářské tísně; i když už není co jíst, čím se oblékat a čím zatopit v kamnech, je možno ještě vést válku. Sebehorší hospodářské poměry nemohou učinit válku nemožnou. Někteří lidé vyslovují naději, že by při vyšší civilizaci a morálce nebyly války možné. Zatím

dějiny ukazují, že válčily národy věřící v civilizaci a ve jméno civilizace; věřící v morálku a ve jméno morálky; věřící v Boha a ve jméno Boha. Posléze je ještě jedna lidská zkušenost: že mezinárodní smlouvy, konvence a pakty mohou válce zabránit; a že mezinárodní smlouvy, konvence a pakty mohou být válkou porušeny. Tyto zkušenosti ukazují, že válka je možná. Právě proto, že je válka možná, uvažuje se o prostředcích, jak jí předejít. Táže-li se redakce Daily News, jakými prostředky lze zabránit válce, odpovídá tím pesimisticky na otázku, je-li válka možná. Avšak pravíme-li, že je válka možná, vyslovujeme tím implicitně, že je velmi těžko jí zabránit. Mám za to, že nežijeme ve stavu divoštství a že každý civilizovaný tvor považuje zabíjení, a tedy i válku, za prostředek barbarský; je-li přesto v našem světě otevřena možnost nových válek, doznáváme tím, že dosud nemáme bezpečných prostředků, jak se zbavit toho barbarského argumentu. Jsou utopisté, kteří očekávají od vědy, že zabráni přístím válkám. Věda prý dá příštím armádám tak strašlivé a hromadné prostředky k zabíjení lidí, že už tím budou války nemožné. Obávám se, že věda splní aspoň část tohoto snu: že opravdu vynalezne nové a strašné prostředky k zabíjení lidí; ale tím se nedosáhne ničeho více, než že lidé budou zabíjeni novým a účinnějším způsobem. Nekonečně moudřejší a snad jediná dnes schůdná cesta je hledět zabránit válce tím, že se zajistí mír; pro mne a mé krajany je to metoda ministra Beneše. Bylo by iluzí věřit, že mezinárodní smlouvy učiní každou válku nemožnou, ale věříme, že učiní daleko nesnadnějším porušit mír. Zhruba řečeno, spíše je možno trvale zajistit mír než trvale zamezit válku. To není otázka slov, nýbrž otázka metody. Posléze je třetí cesta, jak předejít válce: předejít příčinám a pohnutkám válek. Zdá se, že nelze narazit příčiny válek na jedno kopyto; jsou příčiny hospodářské, nacionální, sociální a bůhví jaké ještě: může jich být několik najednou. Bývá-li příčinou válek nacionální antagonismus, je v moci civilizovaného lidstva přemáhat tento stupidní antagonismus. Bývá-li příčinou válek export nebo koloniální otázky nebo hospodářská soutěž, je v moci civilizovaného lidstva organizovat lépe tyto skutečnosti a nenechat je v rukou několika interesovaných jedinců. Každé jednotlivé příčině lze čelit spíše nežli válce. Neměli bychom myslet jenom na válku, nýbrž na příčiny válek. Nehledá se medicína proti neštovičné vyrážce, nýbrž proti neštovičné nákaze. Vznikne-li někdy ještě válka, nebude vyřizena argumenty, nýbrž vojáky; ale příčiny válek žijí mezi námi: to je vnitřní fronta, ve které každý může hledat své místo.

Karel Čapek: Od člověka k člověku II, publikováno Městskou knihovnou v Praze v r. 2018

Vzpomeňme našich bratří hrdinů

S úctou a obdivem si připomínám osudy známých osobností Starého Spořilova a jejich rodin, s nimiž jsem se důvěrně znal a potkával v době svého dětství i dospělosti. Sdílel jsem s nimi jak časy míru, klidu, budování a rozvoje, tak společně prožíval přepadení státu cizí velmocí v roce 1938 a období domácího odboje za německé okupace.

Největší a nejdramatičtější událostí v historii Spořilova bylo beze sporu **Květnové povstání 1945**.

Spořilovští občané prokázali schopnost bránit se proti násilí a vzdorovat nepřátelské vojenské přesile. Po dlouhé, vyčerpávající době plné utrpení a tragických následků druhé světové války, se u nich projevila morální síla

a schopnost společné obrany proti nenáviděnému nepříteli. V protinacistickém odboji v letech 1939 až 1945 zaplatili za svobodnou a demokratickou Československou republiku životem mladí bratři sokolové **František Bulín, Vladimír Distl, Hugo Klein, Vladimír Kočí, Bedřich Krejny, Zdeněk Marek, František Nekovář a Václav Neuman**.

Na paměť jejich hrdinství a obětí jim členové spořilovské sokolské jednoty dne 28. září 1945 odhalili v sokolovně pamětní desku. Slavnostního odhalení za velké účasti spořilovské veřejnosti se zúčastnilo 98 sester, 33 dorostenek, 60 bratrů a 35 dorostenků. Také v budově Základní školy Jižní IV byla odhalena pamětní

deska všem spořilovským obětem 2. světové války. Dodnes si malí sokolici i žáci školy mohou vzpomenout hrdinů Spořilova při vstupu do sokolovny a do školy.

Letos poprvé za celých 75 let od pražského květnového povstání se v důsledku celostátní karantény nemůže uskutečnit na Roztylském náměstí tradiční slavnostní shromáždění zástupců všech organizací, spolků, církví, škol, žáků a občanů ze Spořilova.

Všem vám, milí přátelé, sestry a bratři, kteří jste si s námi každoročně připomínali hrdinství a statečnost sokolů, legionářů, skautů i všechny oběti 2. světové války ze Spořilova a okolí, patří náš vřelý dík.

Dne 5. května 2020 v 10,30 hodin zástupce MČ Praha 4 spolu s bratrem Vladimírem Dvořákem, předsedou 54. ZO ČSBS na Spořilově uctil památku našich hrdinů položením věnce. Vzpomeňte, prosím, alespoň v duchu jejich nehynoucí památky! Nazdar! V. Prchlík

Fotografie z minulých tradičních slavnostních shromáždění na Spořilově. Na snímku dole je s br. Vladimírem Prchlíkem br. farář Jan Hlavsa a br. Vladimír Dvořák, člen náboženské obce Praha Spořilov.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Otec vám dá Přímluvce

Vypisujte písmenka z horní tabulky v pořadí daném čísly ve spodní tabulce.

M	V	J	M	Á	I	K	A	E
C	J	T	U	U	T	O	Ů	D
H	M	O	L	E	Ě	O	O	J
B	L	T	O	E	I	D	I	M

8	24	29	10	36	21	5	25	15
33	14	1	17	13	26	30	28	6
3	27	7	22	32	9	23	2	35
16	12	31	4	19	34	18	11	20

(Řešení z čísla 18: ucho, ocásek, kolena, kopýtko, zadní noha)

Jana Krajčířiková

Nabízí nám koronavirus něco dobrého?

Koronavirové omezení obvyklého nákupního běsnění a rozmářílosti v bohatých zemích mi připomnělo jistého Sókrata. Když ho potkali na tržišti, divili se, co on - moudrý filosof - tam dělá. Odpověděl: Divám se na to, co všechno nepotřebuju. Připomeňte si to, až nám zase otrne a opět začnou nájezdy do supermarketů s košíky narvanými čímkoliv, s čím se pak budeme opět setkávat v kontejnerech na odpad. Díky, Sókrate!

Jana Šilerová

Autor kresby: Tomáš Altman

